49՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1614 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 25 8 ՀՈԿՏԵՄ. 1906 20 ՇԱՊԱՆ 1324 – 25 ԷՅԼՈՒԼ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՑԼԸ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
88, Գալաթա Ալի Ֆաաաէօի, 38
Թմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եա չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزیته در
صاحب امتیازی: ارمانس فریر
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵԼԱՆԻՒԷ	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մանաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

Մտաւորական Կեանքը

ԵՆՈՎՔ ԱՐՄԷՆ ԵՒ ԻՐ "ԿԻՆ,,Ը

Ենովք Արմէն.

Կենանք քիչ մը իր դիմագիծին առջեւ եթէ կը հաճիք, որովհետեւ կ'արժէ կենալ այս զարմանալի գրողին մօտ։

«Զարմանալի»ն ճիշդ բառը չէ գիտեմ. բայց զայն կ'առնեմ աւելի իր տեսակ. բայց զայն կ'առնեմ աւելի իր հեգնական իմաստն կողմէն, քանի որ Ենովք ինքը Ենովք է որ կ'ուզէ իրեն նոյն ինքը դիրք մը հիւսել մեր արդի գրականութեան մէջ։

Իրա՛ւ արտայայտ տեղ մը ունի ինք, բայց իր յաւակնութիւնովը, ինքնահաւանութիւնովը և ոչ թէ ճշմարիտ արժանիքով, ա՛յն արժանիքով որ գրողի մը իսկութիւնը կը խմորէ, անոր բջիջներէն կ'արտաթորուի և ամէնէն յախորտ ճաշակները անդամ մասնակի վերապահումներու կ'ենթարկէ։

Ենովք Արմէն անունցմէ է որոնք իրենց բոյնը չենած են 1900էն ետք։ Կը պակսի գրողներու վերնագոյն դասին, սակայն զինքը չենք կրնար երբեք իսկապէս նոր միտք մը նկատել, այլ նորակերպ միտք մը, ո՛չ աւելի ո՛չ պակաս։ Իր գրական գործունէութեան հետեւողներ չեն նշմարեր հոն գաղափարի և արուեստի այն առաջդիմութիւնը, որմէ աստիճանաբար պէտք է վարուի ամէն նոր գրող, որ կ'ուզէ հասնիլ կատարելութեան մը։ Ինչ որ էր ասկից հինգ տարի առաջուան Ենովքը, նոյնը կը գտնենք այսօրուանը, հոգ չէ թէ ամէն ամիս իր հետ յօդուածներու շարք մը բերէ բարդէ այն բաւական հակայ դէզին վրայ, զոր այս գրողը կուտակած է, և զոր երբ քրքրենք՝ ա-չինչէն տարբեր, կամ չա՛տ քիչ տարբեր բան մը պիտի գտնենք։

Իր ձգտումը ըլլալ կը թուի գրել, անխնայ գրել, իբր թէ իր ամէն մէկ մտքը հետաքրքրութեան երախէն լափուէր։ Իբր թէ իր ամէն մէկ կարծիքը իբր վերադրոյշ պատգամ՝ քանդակուէր, միտքերու խորը։ Ինքզինքին առաջելատիպ հով մը տուած է, վճռելու ձեւեր ունի, ողբալու ոճեր՝ իբր նորօրինակ Տեսանող մը, որ երբ հանրային հարցի մը վրայ խօսուիլը լսէ, կը բացագանչէ։

—Ես, այդ նիւթին վրայ գրած եմ, ե՛ս։

Այ։ «ես»ը և այս ամէն նիւթի վրայ գրած ըլլալու, բան մը ըսա՛ծ ըլլալու (ինքզեմ տեղս պիտի ըսէր «տրտուացած» ըլլալու) յաւակնութիւնն է որ Ենովքը ոչ-սիրելի տարր մը նկատել տուած է մեր գրական լուրջ շրջանակներուն մէջ։

Բայց անդամ մը իրեն հարցուցէք։ Կը հաւատայ թէ նոր գրականութեան ամէնէն անձնատիպ (original) դէմքն է ինք։ Եթէ Ենովքին անձնատիպ, ինքնատիպ ըսենք, այդ բառին իմաստին ոգէտ եղած պիտի ըլլայինք։ Ինքնատիպութիւնը գրականութեան մէջ, կարծուածին չափ դիւրագին, դիւրամատոյց բան մը չէ որ քաղուի առաջին շարժումով մը։ Ինքնատիպութիւնը կը ծնի և ոչ թէ կը շինուի։ Եթէ գրիչի կարգ մը խաղերով, բռնի ճիգերով, ապակերդոն ընթացքներով ինքնատիպ ըլայինք, ալ ո՞վ պիտի մնար դուրսը։ Ուրի՛շ է ոճի առանձնայատկութիւնը, —որ բնական բան մըն է՝ նոյն իսկ ամէնէն տափակ գրողին համար,— ուրի՛շ ինքնատիպութիւնը։ Ենովք ինքզինքը բռնաճիգ ինքնատիպութեան մը կ'ուզէ մղել, և ինք որ Գուլենճեան Եղուարդը հարուածեց այնքան վերապահելի կերպով մը, ինք չատ, չա՛տ աւելի նուազ ինքնատիպ է քան այն խառնուածքը՝ որ Եղիային կ'եղբայրանայ։

Ենովք յաւակնոտ գրիչ մըն է, մեծամտութիւն մը ունի որ ծաղրելի է պարզապէս։ Իր ինքնահաւանութեան նշանաւոր մէկ փաստն է այն յօդուածը զոր արդանդի մէջ գտնուող իր գործին վրայ, իբր թէ քմայք, հրատարակեց Բիւզանդիոնի Երկհազարթուեակին մէջ, և որ առիթ Հայր Բէչեան նոյնքան նշանաւոր թուփեն ունեցաւ Ենովք Արմէնը հռչակելու իբր «ակաճառոր զուգհեռ»՝ Կորիւն Վրդ.ի, Տիրայր Վրդ.ի, Վահրիճ Վրդ.ի և ուրիշ ասոնց նման տափակութիւններու և միջակութիւններու հետ։

Իր ուղղութիւնը թեթև է, դիւրադատ, առանց լուրջ, կուռ հիմքի մը, որ ուսումնասիրող, ծանօթութիւններով ճոխ, գիտակցօրէն մարդուած միտքերու յատուկ՝ աւելի հեղինակօրէն ազդեցիկ կը դարձնէ պաշտպանութիւն մը։ Ասկից զուրկ է Ենովքի ձգտումը, և այս թեթեւութիւնը պատուաստուած է նաև իր ոճին, դարձդարձիկ, շրջափոխուած, նախադասութիւններու շղթայ մը, ուր կէտերէ, ստորակէտերէ և չեղտերէ ու բութերէ տարբեր բան չի նշմարուիր կարծես։ Իր գրիչին ուժգնութիւն տալու համար չեղտ կը գործածէ և կէտադրութեան արուեստին կատարելութիւնը որ ունի, մոլութիւն մըն է եղած իր մէջ, վնասելու ասիճան իմաստին սահմանութեան, հատու, որոշ արտայայտութեան, և ոճի այս ձեւաբանութիւնը, սեռական հոլովներու զգալի առատութիւնը՝ նոր ձեւով բացատրելու համար, ու մաս մըն ալ հետեւաբար՝ ճոռոմութիւնը, կը դիմակաւորեն այն տկարութիւնը՝ որ ունի գաղափար մը նո՛ր, բոլորովին նոր ու վառ ձեւով մը արտայայտելու համար։

Իբր գրագէտ ո՛չ պահանջուած զգայնութիւնը (sensibilité) ունի, և ոչ ալ ճոխ երեւակայութիւն, և այս երկու գլխաւոր թերիներն են որ Ենովքի ընթերցողները ցնցող ապաւորութեան մը տակ չեն երկարտգուիր։

* *

Կինը Ենովք Արմէնի գրական կարողութեանց լաւագոյն խաթացումն է։ Փուչնչ է իր ուրթը նորավէպներուն, որոնց առաջին երկուքը անտիպ են, իսկ միւսները հոս հոն ապագրուած թերթերու և հանդէսներու մէջ։ Առաջին ընդարձակ պատմուածքին անունով է որ մկրտուած է գիրքը։

Ընդհանուր երեւոյթով, արհամարհելի աշխատութիւն մը չէ կինը, իր բովանդակութիւնը գրական ընթերցումի ժամ մը կարելի է համարել, և ոչինչի արժանիք մը չենք կրնար պակսել իր ճակտին։

Պատմուածքները՝ պատմուածքներ են վերջապէս, աւելի կամ քիչ արժէքով, աւելի կամ քիչ տարբերութիւնով՝ արուեստի մասին։ Ենովքի արուեստը սակայն, թեթև արուեստ մըն է, որովհետեւ իր տափակութենէն զերծ ոճը ոչ թէ կը պարտինք արուեստական ներէսութեան մը, այլ շարադասական ձեւի մը որ կը յատկանշէ զինքը։

Ենովք յաւակնոտ գրիչ մըն է, մեծամտութիւն մը ունի որ ծաղրելի է պարզապէս։ Իր ինքնահաւանութեան նշանաւոր մէկ փաստն է այն յօդուածը զոր արդանդի մէջ գտնուող իր գործին վրայ, իբր թէ քմայք, հրատարակեց Բիւզանդիոնի Երկհազարթուեակին մէջ, և որ առիթ Հայր Բէչեան նոյնքան նշանաւոր թուփեն ունեցաւ Ենովք Արմէնը հռչակելու իբր «ակաճառոր զուգհեռ»՝ Կորիւն Վրդ.ի, Տիրայր Վրդ.ի, Վահրիճ Վրդ.ի և ուրիշ ասոնց նման տափակութիւններու և միջակութիւններու հետ։

Իր ուղղութիւնը թեթև է, դիւրադատ, առանց լուրջ, կուռ հիմքի մը, որ ուսումնասիրող, ծանօթութիւններով ճոխ, գիտակցօրէն մարդուած միտքերու յատուկ՝ աւելի հեղինակօրէն ազդեցիկ կը դարձնէ պաշտպանութիւն մը։ Ասկից զուրկ է Ենովքի ձգտումը, և այս թեթեւութիւնը պատուաստուած է նաև իր ոճին, դարձդարձիկ, շրջափոխուած, նախադասութիւններու շղթայ մը, ուր կէտերէ, ստորակէտերէ և չեղտերէ ու բութերէ տարբեր բան չի նշմարուիր կարծես։ Իր գրիչին ուժգնութիւն տալու համար չեղտ կը գործածէ և կէտադրութեան արուեստին կատարելութիւնը որ ունի, մոլութիւն մըն է եղած իր մէջ, վնասելու ասիճան իմաստին սահմանութեան, հատու, որոշ արտայայտութեան, և ոճի այս ձեւաբանութիւնը, սեռական հոլովներու զգալի առատութիւնը՝ նոր ձեւով բացատրելու համար, ու մաս մըն ալ հետեւաբար՝ ճոռոմութիւնը, կը դիմակաւորեն այն տկարութիւնը՝ որ ունի գաղափար մը նո՛ր, բոլորովին նոր ու վառ ձեւով մը արտայայտելու համար։

Իբր գրագէտ ո՛չ պահանջուած զգայնութիւնը (sensibilité) ունի, և ոչ ալ ճոխ երեւակայութիւն, և այս երկու գլխաւոր թերիներն են որ Ենովքի ընթերցողները ցնցող ապաւորութեան մը տակ չեն երկարտգուիր։

* *

Կինը Ենովք Արմէնի գրական կարողութեանց լաւագոյն խաթացումն է։ Փուչնչ է իր ուրթը նորավէպներուն, որոնց առաջին երկուքը անտիպ են, իսկ միւսները հոս հոն ապագրուած թերթերու և հանդէսներու մէջ։ Առաջին ընդարձակ պատմուածքին անունով է որ մկրտուած է գիրքը։

Ընդհանուր երեւոյթով, արհամարհելի աշխատութիւն մը չէ կինը, իր բովանդակութիւնը գրական ընթերցումի ժամ մը կարելի է համարել, և ոչինչի արժանիք մը չենք կրնար պակսել իր ճակտին։

Պատմուածքները՝ պատմուածքներ են վերջապէս, աւելի կամ քիչ արժէքով, աւելի կամ քիչ տարբերութիւնով՝ արուեստի մասին։ Ենովքի արուեստը սակայն, թեթև արուեստ մըն է, որովհետեւ իր տափակութենէն զերծ ոճը ոչ թէ կը պարտինք արուեստական ներէսութեան մը, այլ շարադասական ձեւի մը որ կը յատկանշէ զինքը։

Ոճին համեմատական է նիւթն ալ։ Ա՛ն ալ տափակ չէ, բայց ա՛ն ալ կեղծանման երանգ մը ունի, մեծ մասով։

Կեղծանման ա՛ռ՝ որ համար որ իր պատմուածքները մեր բարքերու սահմաններէն դո՛ւրս, ներամիտի մարդու մը վիպական (romantque) երեւակայութիւններն են, ըսելու, իբր թէ հաստատագրելու համար անա՛նկ մտածումներ, որոնց պէտք արտայայտութեան համար, մեր բարքերուն մէջ այդ հատուածներուն բացակայութիւնը չի կրնար առարկուիլ երբեք։

Գրական գործ մը, մանաւանդ վէպը և պատմուածքը ամէնէն աւելի պէտք է կանգնուած ըլլայ բարքի պատուանդանին վրայ։ Առանց այս արժանիքին թաւալգլոր կը բեկանի երկը երբ նոյն իսկ ան ձգտի գրականարձր ընկերաբանութեան կամ գաղափարականին։ Աշխատութեան մը ձգտումը, ընկերական-ընտանեկան շրջափոխութեան մը համար մղուած պայքարը ապարդիւն է, երբ հիմը բնապաշտութեան վրայ զետեղուած, բարացուցական չըլլայ։

Ենովքի նորավէպները զուրկ են այս պատուանդանէն՝ Բարքէն։

Կինը՝ պատմութիւնն է տղու մը որու հոգիին հիւանդութիւնը անակնկալ կերպով կը դարմանուի աղջկան մը ներկայութիւնովը, դեռահաս, առոյգ էգի մը հետ սիրայքով։

Սուրիաս տարօրինակ տղայ մըն է, կէս-խենդի համբաւով, որ խելացնոր մոլութիւնը ունի էգ կատուները սպանելու, որպէս զի կատուներու սերունդը չաճի։

Սէր զարթնումն է մուրացիկ տղու մը, չեմ գիտեր ի՞նչ ազգէ և ո՛ւր տեղացի, որ իրեն տարեկից մուրացիկ աղջկան մը հետ արհեստի մրցումէ ծագած ատելութեան հալիւը կը զգայ էգին մէկ անկարկին տակ։

Առողջը եւ անկարը նոյնպէս անորոշ, ազգութենէ, բարքէ հեռու, տեղական հանգամանքէ զուրկ գրուած մըն է, խելապատակային պատմուածք մը, ուր իբր թէ հաշմանդամ մուրացիկ մը իր կեղծ անդամալուծութիւնը թօթափելով կը սպանէ անօթութենէ մղուած պատանի մը որ անոր դրամները կ'ուզէր յափշտակել։

Դէռ կաթը հոսմի աղջկան մը սիրային դասալքութիւնն է որ իր նշանածը արհամարհելով կը փախչի Հրեայ արիկ-ի մը հետ, այն ցոփ վայրերը, ուր ծնած էր՝ հանրակիւէ մը, որու ձեռքէն առած ու մեծցուցած էր զինք իր սարաքոյրը։

Սերին մոլեռանդութիւնը, անյապաղ նախանձավառ, անվերջ և յաւիտենական տարփանքն է անգլիացիի մը՝ իր գեղանի կնոջ վրայ, որ ա՛լ սարսափած այս կատաղութենէն օր մը իր արգելափակուած «վիլլա»էն կը փախչի։

Սուգին հարսնիքը վարդապետի մը օրագիրն է, ուր կը պատմէ իր երբեմնի սէրը աղջկան մը հետ՝ որուն հարսնիքին հրաւիրած են այժմ զինքը։

Զէպոին ցաւը, ցաւն է Ցոյն գիւղացիի մը ձիուն, որ իր թարմ, առոյգ զարթնումին մէջ էգ մը կը տեսնէ, և անոր հասնելու, իր կապուած չուանը խզելու և անոր մօտենալու համար ըրած ճիգերուն մէջ, վրէպով մը կը խեղդուի։

Ահա՛ նիւթերը։

Իսկ թէ ո՛րչափ բարձրօրէն կրցած է արտայայտել զանոնք, հոս վերապատութեամբ պէտք է պատասխանել։ Ենովքի գրելակերպը իրաւ է թէ տափակ չէ, ճանձրացուցիչ չէ, իր առաւելութիւնները ունի, բայց համակրելի չէ։ Զուտի այն զգայնութիւնը որ կարդացողին սիրտը կը յանկուցանէ, զգացումները կը գգուէ, միտքը կը շոյէ կամ կը վառէ։ Բուռն արտայայտութիւնները միշտ պակաս են, նմանողութեանց ճոխութիւնը որ ազդեցիկ կը դարձնէ խօսքը՝ տկար է իր մէջ, այնպէս որ բոլոր գիրքին մէջ չենք հանդիպիր էջի մը կամ հատուածի մը ուր կարելի հասած ըլլան զգացումը, արուեստը և երեւակայութիւնը։ Իր ամէնէն կենդանի էջը պէտք է համարել Զէպոյին պատմութիւնը։ Հէգ անասունին մահուան հատուածը բաւական զգայուն է։ Սերին մոլեռանդութիւնն ալ յաջողած է, բայց ինչպէս Առողջը եւ անկարին մէջ ոճիրի վայրկեանը, հոս ալ կրնայ փախուստին վայրկեանը հոգեբանօրէն լաւ բացատրուած չէ և գրիչը զգալիօրէն տկարացած է այդ կէտերուն մէջ։

Կինքին և Սուրիասին մէջ Ենովք կը կարծէ Միհրպոյական ձգտումներու հանդիպ։ Բայց իր ճիգերը կեղծ են, տկար և անհրապոյր։ Մ՛հ, Միհրպոյի հոյակապ, ուժգնավառ, արուեստացունց, զգայախռով ոճին և մտածումներուն քով, ինք դեղեւող գաճաճ մըն է, խօսելու ճիգեր են իրենը՝ անոր պերճաձայն արտայայտութիւններուն մօտ։

Կինը հոգեբանական արժէք մը ունի, սիրով դարմանումն է ձանձրախտէ վարակուած երիտասարդի մը։ Բայց Սուրիաս այլանդակ տիպար մըն է, անոր համար այլանդակ՝ որովհետեւ կատուներու ոսպանիչ մը՝ անոնց սերնդագործման արգիլման վարդապետութիւնով, ծիծաղելի է։ Կատուն՝ որը որ այնքան անպէտ մարդուն ձեռք։ Լուկ բացարձակ անսիրտ ոճրագործ մըն էր, ասանկ գազանի մը ձեռքէն ի՞նչպէս պիտի ճողոպրէր ամուսնոյն կեանքը, եթէ Լիւսիէն չըլլար՝ Սառա պիտի նախընտրէր ծովը նետուելով անձնասպան ըլլալը ասանկ գեղանքաղչ կեանքով մը ապրելէն, և սակայն դքսուհիի մը վայելուչ արարք չէր գտներ անձնասպանութիւնը, և յուզումի առաջին տպաւորութիւնը անցընելէ ետք, որոշեց մաքառիլ այս ծովասպատակներուն հետ, ու ամէն պարագայի մէջ ամուսինը փրկել անոնց ձեռքէն ուր ինք ձգած էր անխոհեմութեամբ։

ՓԱՅՏԱՇԷՆ ԱՊԱՐԱՆԵՐԸ

Հոլանտայի մայրաքաղաքը՝ Լա Հէյ, անօրինակ ցնծութեան մէջ էր. ամբողջ քաղաքը տօնական երեւոյթ մը առած էր և զարդարուած՝ նմանը չատ քիչ անգամ տեսնուած ճոխութիւնով ու փարթամութիւնով, խաղաղութեան Վեհաժողովը՝ որ 1899ին գումարուած էր Լա Հէյի մէջ. Ռուսիոյ, Ճաբանի և Ամերիկեան կառավարութեանց ձեռնարկութեամբ որոշուած էր երկրորդ անգամ գումարել կրկին Լա Հէյի մէջ, ինչ որ ընդունուած էր միւս Մեծ Տէրութեանց կողմէ։ Վեհաժողովը որոշուած էր կրկին Լա Հէյի նոյն այն փայտաշէն ապարանքին մէջ գումարել, ուր գումարուած էր առաջին անգամ 1891ին։ Այս առիթ իրագործումը անբացատրելի էր Լա Հէյի մէջ։ Վաճառականներ, արհեստաւորներ, թատերապետներ և վերջապէս ամբողջ մայրաքաղաքին բնակչութիւնը անվերջ աշխատութեան մը մատնուած էր՝ հոն խմնուելիք մեծ բազմութենէն կարելի եղածին չափ շատ օգտուելու դիտումով։

Այն օրը ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՊԱՆԴՈՒՂԷՆ չորս մարդ դուրս կ'ելլար, զորս հիւրանոցին ծառայողները մեծ պատկառանքով կը բարեւէին։ Հնդկական Պանդոկը Լա Հէյի ամէնէն հոյակապ և ամէնէն ընդարձակ մէկ պուլվարին վրայ կառուցուած էր, պաշտօնարաններու և ուրիշ մեծ շինութիւններու շարքին վրայ։

(Շարունակելի)

ՃԱՆԻԿ ԱՂԱ.

ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ Ե. ԹՈԼԱՅԵԱՆԻ ԴԷՄ

Տէ՛ր Խմբագրապետ,

Ձեր ժողովրդական Մանզումէ օգտաշատ թերթին շաբաթօրեայ քրոնիկագիրը՝ Պ. Երուանդ Թոլայեան, անցեալ շաբաթ օրուան թիւին մէջիմ մասիս բաներ մը ուզած էր գրել, որով զիս իր գրչին ծաղր ու նշաւակ կը դարձնէր։

Շարգելի քրոնիկագիր-յօդուածագիրը իր սովորական սրամտութեամբ աչքերուս մէջ կարդալ կարծեր է վաթսուն բունթօ տառերով «պաղչիչս պիտի տա՞ս» բառերը, և թէ «միւսիս պասթոնդ հոս ձգէ»ի խօսքս՝ իրեն վրայ տարբեր ազդեցութիւն մը ըրեր է։

Նախ պէտք կը տեսնեմ հրապարակաւ ըսելու թէ՝ ես երբէք «պախչիչս տուր»ի նման աչքեր չունիմ և «պախչիչս պիտի տա՞ս»ի նման արտայայտութիւններ ալ գծուած չկան հոն։

Շնորհիւ ազգիս, շուրջ քսան տարիներէ ի վեր իբր պաշտօնեայ մը Ազգ. Հաստատութեան՝ կրցած եմ իմ սահմանիս մէջ անաղարտ պահել պատիւս, և խոյս տուած եմ յաւէտ անպատուաբեր վիճակներէ. այս կերպով միայն ապրած և ապրեցուցած եմ ընտանիքս։

Քրոնիկագիր Պ. Թոլայեան՝ «պասթոնդ տուր»ի խօսքս տարբեր իմաստի մը վերագրած է. տակիկ իմ պարտականութիւնս է և մանաւանդ ընծայուած պատիւ մը Հաստատութեան բոլոր հիւրերուն, ու տեղն է ըսել թէ Ազգին տունը վանք մըն է, ուստի ըլլա՛յ գաւազանակիր մը և կամ ըլլա՛յ հովանոցակիր մը՝ պատշաճութիւն չառներ երբէք, երբ նոյն այդ ձեւերով ելլէ յարկերը պատի։

Ահա ատոր համար մանաւանդ հրահանգի մը համաձայն ստիպուած եմ ո՛և է այլեւոյէ խնդրել որ ի պահ յանձնէ ինձ իր ձեռքը գտնուած այն առարկաները որոնք չպիտի վերաբերին հիւանդին։

Այս բանը երբէք չի կրնար չշոչափել «Փոխան պասթոնը պահելու» խօսքին կարծեցեալ իմաստը։

Ցաւալի է որ Պ. Թոլայեան իրերը իրենց իսկական վիճակին մէջ չի դատեր և չի ճանչնար երբէք մարդը։

Մնամ յարգանքներով
ՃԱՆԻԿ ԳՐԻԳՈՐՓՈՐԵԱՆ
Դռնապան
Ազգ. Հիւանդանոցի

ԲՍԱԿԱՀԱՏ ԿԱՊԻԿՆԵՐ. — Ամերիկայի Սան-Ֆրանսիսքօ քաղաքին մէջ կապիկները քսակահատութեան վարժեցնելու համար դպրոց մը հաստատուեր է։ Ասոնք կը վարժուին այնպէս, որ երբ փողոցին մէջ իրենց տէրը նշան մը ընէ, կը յարձակին անոր վրայ և յափշտակելով ժամացոյցը կամ քսակը կը փախչին ծածուկ տեղ մը, ուր նախապէս ժամադիր եղած էին ինք և տէրը։

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՐԹՕՆԸ)(11)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

Մեղրալուսնի Ուղեւորութիւն

Գ.

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՇՈՒՇՆԱՒԻԼ

Լուկ ամբողջ կեղծաւորութիւնը դէմքին վրայ արտացոլացնելով,

—Ո՛չ տիկին, ո՛չ, հաղար անգամ ո՛չ, հրամաններ չեն, այլ հրահանգներ, թէեւ բերնով ալ կ'ունայի ասոնք հաղորդել ձեզ, բայց գիտէք անչուշտ թէ խօսքերը կ'անցնին առանց հետք ձգելու և ես կը փափաքիմ որ իմ ըսելիքներս մնայուն հետք մը ձգեն ձեր վրայ. և այս պատճառաւ համարձակեցայ գրաւոր կերպով մատուցանել խնդրանքներս։ Եթէ ուզէք դիս խաբել և կամ մանել, այս թուղթը լիուլի կը բաւէ այդ նպատակին յաջողութեանը համար և սակայն ես այնչափ մեծ հաւատք ունիմ ձեր բարոյականին վրայ որ, իմ դատապարտութիւնս համարուող այս թուղթը չեմ վարանիր ձեռքովս յանձնելու։

Սառա խորապէս յուզուեցաւ, ի՞նչ պատճառ ունէր ասանկ խորհրդաւոր գործերու մէջ մտնելու և այսպէս ծաղր ու ծանակ դառնալու մարդուն առջև։ Ամէն պարագայի մէջ սակայն, խօսքին տակ չմնալու համար Լուկի,

—Ամուսինս կրնայ իբր երաշխաւոր ծառայել ձեր քով, ըսաւ։

—Տիկին դքսուհի գուշէ Լուկ, հաճեցէք յիշել թէ ձեր սիրեցեալ ամուսինը պատանդ կը մնայ քովս, անիկա այս անմոռանալի վայրկենին կենդանի մէկ յիշատակը պիտի ըլլայ, մինակ թէ գիտցէք որ ձեր մէկ սխալ քայլը վերջնական բաժանում պիտի պատճառէ, աղուոր վէպ չէ՞ այս։

— Ոչ, պարոն, վէպ չէ, ոճիր է մաքլատաց Սառա։

Թշուառ կինը չկրնալով այլեւս շարունակել խօսակցութիւնը խոր հառաչ մը քաշեց, որուն մէջ բացայայտօրէն կը նշմարուէր՝ զայրոյթ, անձկութիւն և երկիւղ։ Լուկ սոսկալի մարդ էր, դքսուհին կեանքին մէջ այսչափ ճարպիկ մէկու մը չէր հանդիպած, ամէն քանի կարող էր ան, խօսքի տակ չէր մնար, առարկութիւնները անպատասխանի չէր ձգեր և բարբրագոյն դատարակութիւն ստացած մարդու մը ամէն կատարելութիւններով, ինչպէս նաև ոճրագործի մը ամէնէն առուելի արիւնկզակութեամբը կը մաքառէր իր դէմ։

Սառա բոլորովին յուսահատած այս գերմարդկային արարածին դիմադրելէ,

— Շատ լաւ, կը հնազանդիմ ձեզ, պարո՛ն, ըսաւ։

Լուկ չարունակելով իր քծնիքները,

—Մատամ լա Տիւշէս, ըսաւ, հաճեցէք դէպ ի նաւակ ուղղուիլ, կը փափաքիմ դրականապէս ցոյց տալ թէ ի՞նչ մեծ տենչ կ'զգամ ժամ առաջ բարեկամներուս երջանկութիւնը ապահովելու, և ձեզի բարեկամ ախոռոջ տալը ամենամեծ երջանկութիւնը կը սեպեմ ինձ։

Քանի մը վայրկեան ետք, գեղանի դքսուհին նաւակին խելած կողմը նըստած՝ կը պատրաստուէր ճամբայ ելլալու, երբ վերջին ակնարկը ուղղելով Լուկի։

—Քաջայոյս եմ որ, ըսաւ, Լիւսիէնը երկրորդ անգամ խաչանգելու պէտք չէք զգար այլեւս, քանի որ ես ա-հաւասիկ գերիի մը պէս կը հնազանդիմ ձեր կամքին։

—Տիկին դքսուհին թող անհոգ ըլլայ, յարեց ծովասպատակը, դուքսը ինձի համար աշխարհի ամէնէն նուիրական ուանդն է, զոր պիտի պահպանեմ ամենամեծ խնամքով։

Նաւակը կամաց կամաց սկսաւ հեռանալ շոգենաւէն ու դէպ ի քարափ առաջնանալ։ Դքսուհին, որ մինչեւ այն ատեն զսպած էր արցունքները, հիմա Լուկի իրեն յանձնած գոց նամակը բանալով, անով դէմքը ծածկեց ու սկսաւ լալ դառնապէս, ա՛ռ ի՞նչ փորձանք էր որ պաշարած էր զիրենք մեղրալուսնի անդրանիկ շրջանին մէջ. ի՞նչ պիտի ըլլար ան անխիղճ մարդուն ձեռք։ Լուկ բացարձակ անսիրտ ոճրագործ մըն էր, ասանկ գազանի մը ձեռքէն ի՞նչպէս պիտի ճողոպրէր ամուսնոյն կեանքը, եթէ Լիւսիէնն չըլլար՝ Սառա պիտի նախընտրէր ծովը նետուելով անձնասպան ըլլալը ասանկ գեղանքաղչ կեանքով մը ապրելէն, և սակայն դքսուհիի մը վայելուչ արարք չէր գտներ անձնասպանութիւնը, և յուզումի առաջին տպաւորութիւնը անցընելէ ետք, որոշեց մաքառիլ այս ծովասպատակներուն հետ, ու ամէն պարագայի մէջ ամուսինը փրկել անոնց ձեռքէն ուր ինք ձգած էր անխոհեմութեամբ։

Գ. ԹՈԼԱՅԵԱՆ

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԳԱՎԱՌՆԵՐԸ

ԳԱՎԱՌՆԵՐՈՒՄ ՀԱՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԽՍՆԱՔՈՒՄՈՎ ԳՈՒՄԱՐԱԿԱՆ

ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ԳՈՒՄԱՐԱԿԱՆ

ԳԱԶՈՏԱՅԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

դէմ բողոքող գանգատագիր մը ղրկուած է տեղւոյն ազգայիններէն։

ԵՈՉԿԱՏԻ մէջ վերջերս մեռնող Քերովբէ էֆ. Իսկէնտէրեան անուն ազգայինը կտակաւ տեղւոյն եկեղեցիին և վարժարանին նուիրած էր 2500 ոսկի, իսկ իր Մաքրիգիւղի մէջ ունեցած կահկարասիքը, մօտ 60 ոսկի արժողութեամբ կտակած էր Մաքրիգիւղի Տատեան ազգ. վարժարանին։ Թաղ. Խորհուրդին հաղորդուած ըլլալով այս պարագան այս օրերս կահկարասիքը աճուրդով պիտի վաճառուի և գոյացած գումարով վարժարանին ետեւի կողմը գտնուող աշակերտներու զբօսաեղէնն պիտի որմափակուի։ Իսկ Թաղ. Խորհուրդը թատերական ներկայացման հասոյթին կէսովը, մօտ 50 ոսկի, վարժարանին համար նոր գրասեղաններ չինել պիտի տայ։ Վարժարանին մանչերու բանին ճաշարանին տախտակամածը, որ փտած էր բոլորովին և խարխուլ վիճակ մը ունէր, վերջերս բոլորովին նորոգուեցաւ և վայելուչ ձեւի վերածուեցաւ։

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ Բրքի Մարսէյլի Թերթ կը ծանուցանէ թէ՝ ասկէ մէկ քանի դար առաջ տպած Աստուածաշունչովը հանրածանօթ Հայազգի Ոսկան վարդապետի գլխերը, կապմանները ևն. ցուցադրուած է մարսիլիոյ մէջ բացուած գաղթային Այուհասահանդէսին մէջ։

ԸՆԴՀ. ՀԱՅՈՑ Մ. Կաթողիկոսին կողմէ Դիւանատան կառավարիչ նշանակուած է Ներսէս վրդ. Մելիք-Թանգեան։

—Թիֆլիսցի Պ. Յովհաննէս Խ. Մաղաքեան կտակած է իր ամբողջ դոյքերը և դրամագլուխին տոկոսները, ընդամէնը 100,000 ռուբլի, Թիֆլիս քաղաքին ժողովրդեան կրթութեան համար։

ԱՐՄԱՇԻ Զարեհեան Ս. Աստուածածնի պատկերը, ինչպէս ամէն տարի այս տարի ևս լուսանկարուելով հոն գտնուող ուխտաւորներուն ծախսուած է, ի նպաստ վանքին։ Պատկերին մէջ, Աստուածածնայ խորանին քով կեցած է անխուսափելի տիրացու Մինասը։ Այս վաճառումէն բաւական կոկիկ գումար մը գոյացած է։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ Աղքատախնամը չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ հանգուցեալ Տիկին Եւդոքիա Նշատաճեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.— Տէր և Տիկին Սարգիս Սիմոնօվ 120. Տէր և Տիկին Գեղէոն Էնկէրճեան 60 և Տարք Լեւոն և Հրաչեայ Նշատաճեան եղբարք 108 ղ.։

ԱԶԳ. ՀԻՄԱՆԴԱՆՈՑ.— Հանգուցեալ Երիցուհի Տ. Ե. Մկրտանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս. Տէր և Տիկին Արտաշէս Մկրեան 216, Տէր և Տիկին Ռուբէն Պատճեան 108։

** Հանգուցեալ Յակոբ աղա Պիւլպիւլեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 108 ղր. նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր և Տիկին Միհրան էֆ. Ալաճաճեան և 216 ղ.։ Լեւոն Ֆիքրի էֆ. Պիւլպիւլեան։

** Հանգուցեալ այրի Տիկին Եւդոքսիա Նշատաճեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 216 ղ. նուիրած են Հիւանդանոցին Լեւոն և Հրաչեայ էֆ.ք Նշատաճեան։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Գէյիկթաշ, Մարթաեանց ընկերարանին մէջ տեղի ունեցաւ Նշանախօսութիւնը Օր. Ովսաննա Մարթաեանի Տիար Գրիգոր Գալանճեանի հետ։ Օրիորդը ընտանեկան ձիրքերով օժտուած է, իսկ Տիար Գրիգոր գործունեայ երիտասարդ մը։

Պիւլպիւլեան ընտանիքը իր խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնէ ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանդուցեալ Մեծ. ՅԱԿՈԲ ԱՂԱ ՊԻՒԼՊԻՒԼԵԱՆԻ (Հայր փաստաբան Լեւոն Ֆիքրի էֆ.ի և աներայր Միհրան էֆ. Ալաճաճեանի) յուշարկաւորութեան հանդէսին և իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

ԿՈՐՍԱՒԱԾ Է

Նօթաներ պարունակող տուփ մը, կամուրջէն մինչեւ Զէյթլրի Թաշի ճամբուն վրայ։ Թոնդրին լաւ պարգեւ մը պիտի տրուի։ Յանձնել Բեռա, Թէ-բէ Պաշի Թատրոնը, Մ. Մառգոսի, կամ քարթ-բօսթալով մը գրել որ գայ, ինք առնէ։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ.—Իֆթիխարի ականակուռ պատուանշան տրուեցաւ Տիվանը Հիւմայունի թարգման և կայս. Պալատան աւագ արարողապետ Կալիպ պէյի։ Բ. Մէճիտի՝ Մաքսային վերատեսչութեան հաշուակալ Թալէաթ պէյի։

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Բուսէլի Պէյլերպէյլիի ատիճան տրուեցաւ Իզմիրի երեւելիներէն Ագաթլըքաւէր փաշայի, Սալիսէ՝ Շիրքէթը Խայրիէի Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Նէպիպ և Ասըֆ և համրանքի սենեակին Ա. պաշտօնեայի օգնական Հիւսնի, Օսմ. Գանքայի թարգմանութեան դիւանի քարտուղարներէն Խայրի և Էսիրնէի Նայիպ գիւղախուճբին միւտիւր Իպրահիմ Պէտրէստին էֆ.ներու։

ՊԱՇՏՕՆ.—Վանի Շէմտխան գաւառակին գայմագամ կարգուեցաւ Քոչկիրի (Ավազ) գայմագամ Ասըֆ պէյ, որուն յաջորդեց Թէնոսի գայմագամ Ասըմ պէյ։ Ասըմ պէյի յաջորդեց Էրպաայի գայմագամ Թալէաթ պէյ և ասոր ալ Մամուրէթ-իւլ-Համիտի գայմագամ Էմին Շիւքրի էֆէնտի։

** Բ. Դրան Խորհրդականներու Սենեակին օգնական կարգուեցաւ Մաքսուտ էֆէնտի։

** Էրթողրուլի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական կարգուեցաւ Գըր-Շէհրի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական պէհճէթ պէյ, որուն յաջորդեց Հորանի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Շիւքրի էֆէնտի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ.— Պոլսոյ ամերիկեան դեսպան Մր. Լէյշման իր կառավարութեան կողմէ մեծ դեսպանութեան բարձրացած ըլլալով, այդ մասին վերաբերեալ իր յանձնարարագիրները մատուցանելու համար, ուրբաթ օր կայս. Պալատ գնաց ինչպէս գրած էինք։ Խարիճիէի արարողապետ Խայրէտին պէյ և օգնականը Ֆուատ պէյ, նոյն օրը ժամը 6ուկէսին, պաշտօնական համազգեստով։ Բերա, Թէբէ Պաշը, ամերիկեան դեսպանատունը դացին պալատական կառքերով։ Քիչ վերը կազմուեցաւ թափորը։ Առաջին քառաձի կառքին մէջ բաղմած էին դեսպանը և արարողապետ Խայրէտտին պէյ, երկրորդին մէջ դեսպանատան Ա. քարտուղարը ու արարողապետի օգնական Ֆուատ պէյ, իսկ միւս կառքերուն մէջ՝ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեաները, որոնց ամէնքն ալ համազգեստ կը կրէին։ Դեսպանին գտնուած կառքին ետեւէն ու առջեւէն կ'երթային պալատական չորս յինապետներ՝ հեծեալ։ Թափորը, Բերայի-Կիւմիւշ Սուի ու Պէշիքթաշի ճամբով ժամը 7ին կայս. Պալատ ժամանեց, ուր զինուորական Ջոկատ մը զինուորական պատիւներ ընծայեց։ Դեսպանը ու հետեւորդները երբ կայս. Պալատ հասան, արարողապետ Ղալիպ պէյի կողմէ ընդունուեցան։ յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած արտօնութեամբ, դեսպանը ու առաջին թարգմանը, հանդիսական արարողութեամբ, Ն. Վեհափառութեան ներկայացան։ Այդ ընդունելութեան արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիդ փաշա ալ ներկայ գտնուելով, դեսպանը ներկայացուց Վեհ. Սուլթանին։ Մր. Լէյշման մատոյց իր կառավարութեան յանձնարարագիրը՝ ծանուցանող թէ մեծ դեսպանութեան բարձրացած է. այդ առթիւ դեսպանը բանախօսութիւն մը արտասանելով, յայտարարեց թէ ամէն կերպով պիտի ջանայ աւելի ևս ամրապնդելու Օսմ. Տէրութեան ու ամերիկեան կառավարութեան միջև եղած բարեկամական յարաբերութիւնները։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ իր կայս. մեծարանքները չնորհել դեսպանին։ Յետոյ դեսպանը Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայացուց իր հետեւորդները, որոնք արժանացան կայս. մեծարանաց։ Մր. Լէյշման երախտագիտութիւն մատոյց իրեն նկատմամբ եղած կայս. չնորհներուն համար։ Ապա, կայս. արտօնութեամբ դեսպանը ու իր հետեւորդները դեսպանատուն վերադարձան միևնոյն հանդիսական թափորով, կայս. ունկնդրութեան պահուն կը նուագէր պալատական նուագածուներու խումբը։

** Շաբաթ օր, Կայս. Պալատին դեսպանական հիւրամեծար Խայրէտտին պէյ և օգնականներէն Ֆուատ պէյ, ժամը 7ին, իրենց համազգեստները հագած, պալատական կառքերով, Բերա, Թէբէ Պաշը. ամերիկեան դեսպանատունը գացին։ Թափօր կազմուեցաւ յատկապէս զրկուած պալատական կառքերով, որոնց առաջինին՝ քառաձի կառքին մէջ նստան դեսպան Մր. Լէյշման և Խայրէտտին պէյ, իսկ միւս կառքերուն մէջ այ դեսպանութեան բարձր պաշտօնատարները։ Եօթը կառքերու թափօրը ճամբայ ելաւ դէպի Պոլսոյ կողմը։ Դեսպանին նստած կառքին քովէն հեծեալ կ'երթային պալատական չորս Զավուշներ։ Ժամը 7½ին հասան Բ. Դուռ, որուն բակին մէջ զօրախումբ մը բարեւի կեցած էր եւ զինուորական նուագախումբ մը կը նուագէր։ Մեծ-Եպարքոսական չէնքին մէջ դեսպանը ընդունուեցաւ Բ. Դրան հիւրամեծարի օգնական Պէհճէթ պէյի կողմէ, որ համազգեստ կը կրէր։ Մր. Լէյշման և հետեւորդները առաջնորդուեցան եպարքոսական դահլիճը, ուր դեսպանը պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Մեծ-Եպարքոս բարձր. Ֆերիտ փաշայի և Արտաքին Գործոց Նախարար Թէվֆիք փաշայի, որոնք նոյն պահուն կը կրէին իրենց պաշտօնական համազգեստը։ Այս արարողութենէն ետք, դեսպանը հրաժեշտ առաւ, եւ նոյն թափօրով դարձաւ Բերա, իր դեսպանատունը, ուր քիչ ետք փոխադարձ այցելութեան գացին Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին Գործոց Նախարարը։

ԿՈՄՍ ՏԸ ՔԱԼԻՋԻ.— Ինչպէս շաբաթ օրուան պաշտօնականներով գրեցինք, Պոլսոյ Աւստրեւմանան նախորդ դեսպան Կոմս տը Քալիչէ, ուրբաթ օր, Սէլամլըքի արարողութենէն ետք պատիւը ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Վեհ. Սուլթանին։ Դեսպանը մատոյց կայս. այն գիրը որ կը ծանուցանէր թէ Օսմ. Կառավարութեան մօտ իր ունեցած պաշտօնը աւարտած է, և բանախօսութիւն մը արտասանելով ցաւ յայտնեց Պոլսէն բաժնուելուն համար, որը իր ապարէզին մեծագոյն մասը անցուցած է, և հրաժեշտ խնդրելով երախտագիտութիւն յայտնեց կայս. այն ամէն բարեհաճութեանց և չնորհներուն համար որոնց արժանացած էր։ Վեհ. Սուլթանը սիրալիր բառերով բարեհաճեցաւ իր մեծարանքները պատուել կոմսը, որ յետոյ մեկնեցաւ։

** Կոմս տը Քալիչէ Պոլսէն մեկնեցաւ շաբաթ առաւ, Լոյսի Պուխուիլնա չոգենաւով, որ դրօշներով և գոգգերով զարդարուած էր։ Կոմս և կոմսուհի տը Քալիչէ կառքերով ժամանեցին քարափ, ուր ընդունուեցան դեսպանատան պաշտօնեաներէն և առաջնորդուեցան չոգենաւ։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ ողջերթի մաղթելու համար չոգենաւ գացին կայս. Անձնական բանակին հրամատար Ապտուլլահ փաշա, Արարողապետ Կալիպ պէյ և դեսպանական հիւրամեծար Խայրէտտին պէյ։ Կոմսը խնդրեց պատուիրակութենէն իր խորին երախտագիտութիւնը մատուցանել յատս կայս. Դահոյից։ Բ. Դրան կողմէ ալ Սէֆա և Սաատէտտին պէյերը ողջերթի գացին։ Անհամար էին անոնց թիւը որ փութացած էին վերջին ողջոյնը տալու կոմս և կոմսուհի տը Քալիչէի։ Բոլոր օտար դեսպանները իրենց առաջին թարգմաններով, դեսպանական պաշտօնատարներ, Պապական նուիրակ Մոնսէնիոր Թաչչի, շրջապատուած եկեղեցականներէ, Հայ-Հռոմէականաց Կ.-Պոլսոյ Տ. Սապպաղեան Հայր, Հայոց և Յունաց Պատրիարքարաններուն ներկայացուցիչները, Սէլիմ փաշա Մէլհամէ, Նէշիխ փաշա Մէլհամէ, Զիլիլեի փաշա, Օսմ. Գանքային անօրէններէն Բանձիրի պէյ, ուրիշ մեծ հաստատութեանց և վարչութեանց տնօրէններ, և բաղմաթիւ երեւելի անձնաւորութիւններ, որոնց ամէնէն ալ հրաժեշտ առաւ դեսպանը, որ յուղուած էր այս բաժանումէն։ Ժամը 4ին Պուխուիլնա ճամբայ ելաւ քարափէն, մինչ աւստրեւմանան գաղութը հոն հաւաքուած, համակրական ցոյցեր կ'ընէր։

** Պոլսոյ աւստրիական նոր դեսպան Բալլավիչինի մարքիզին պաշտօնը ընդունուեցաւ կայս. կառավարութեան կողմէ։ Նոր դեսպանը ամիսէ մը Պոլիս կը հասնի։ Բալլավիչինի մարքիզը, նախորդ դեսպան Պուքրէշի, որդին է վախճանեալ Արթուր Բալլավիչինի մարքիզին։ Ծնած է 1848ին։ 1874ին Աւստրիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանը մտնելով, տարի մը ետքը սկսած է քարտուղարութեան պաշտօն վարել դանազան դեսպանատանց մէջ։ 1893էն 94 Բեռլերսպուրկի դեսպանատան խորհրդական եղած և 1899ին Պուքրէշի դեսպան կարգուած է, որմէ կը փոխադրուի հոս։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.—Գրած էինք թէ Ռումէն կառավարութիւնը օսմ. խաղողներու ներածման դէմ խիստ միջոցներ դրած էր և ասոր փոխարէն, կայս. կառավարութիւնը ծանուցած էր անոր որ եթէ չի ջնջուին այս միջոցները, Ռումէն ալիւրին վրայ յաւելուածական 100ին 5 տուրք պիտի դանձուի ներածման ատեն։ Ռումէն թերթերը կը գրեն թէ Ռումանիա գոհացում պիտի տայ այս պահանջին, նկատելով որ հոն ներածուած օսմ. խաղողներուն արժանիքը չուրջ 400,000 ֆրանք է տարեկան, մինչ Թուրքիա ղրկուած ռումէն ալիւրին և ատաղձին արժէքը չուրջ տասը միլիոն ֆրանք։

ՓԱՌԱՏԱԿԱՆ ԽՈՒՎԱՐԱՐՆԵՐ.— Պոլսոյ եղեռնադատ ատեանը ի բացակայութեան դատեց Վառնայի Հայոց վարժարանին ուսուցիչներէն Վաղարշ Քէօլէճեանը, Եգիպտոս գտնուող Մարտիրոս Կարապետեանը Վառնայի մէջ մանիֆաթուրաճի Յովհաննէս Գրիգորեանը և իր ազգականներէն Յովհաննէս Աբրապեանը։ Քննիչ մարմինն տեղեկագրէն և վնասակար նամակներու պարունակութենէն հաստատուեցաւ թէ ատոնք յեղափոխական են և կարգ մը խռովարարական գործադիր միջոցներու ձեռնարկած են։ Հետեւաբար դատապարտուեցան ցմահ բերդարգելութեան և քաղաքային իրաւունքներէ զրկման։ Իսկ իրենց գրաւուած կալուածները պիտի մատակարարուին ըստ սովորութեան։

ԲԺՇԿ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ դասախօսութիւնները պիտի սկսին Հոկտ. 1ին։ Վարժարանին չէնքը սկսաւ մաքրուիլ և իւղաներկուիլ։

ԻԶՄԻՐԻ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Շաբաթ առտու Իզմիրի մէջ տեղի ունեցաւ նորաչէն իտալական աղջկանց վարժարանին բացումը մեծ շքով, նախագահութեամբ Իտալական դեսպան Իմբէրիալի մարքիզին, որ յատկապէս հոն գացած էր։ Ներկայ էր նաև Կուսակալ Բեամիլ փաշա և շատ մը բարձրաստիճան պաշտօնատարներ և երեւելիներ։ Ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ, որ շատ փայլուն եղաւ և բազմաթիւ ճառեր խօսուեցան։ Դեսպանը Իտալիոյ Թագաւորին անունով Թագ պատուանշանին Ցրդ կարգը յանձնեց Իզմիրի Լատին արքեպիսկոպոս Մօնսենիոր Մարենկոյի և Իտալացի երեւելի Մ. Ճիւսթինեանիի։ Կէս օրէն ետք կատարուեցաւ վարժարանին մըրցանակաբաշխութեան հանդէսը։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.— Կէվկէլիի մէջ ասպատակող աւազակ Լազար քաթեան և մէկ ընկերը սպանուեցան՝ զօրքերու հետ ընդհատման մը միջոցին։ Ուրիշ երեք Պուլկար աւազակներ ձերբակալուեցան Թիմուր-Հիսարի մէջ։

ԷՅՈՒՊԻ լրտես-քօմիսէրներէն Խայրէտտին էֆ. բարձրացաւ Բ. կարգի քօմիսէրութեան։

ՆՇԱՆՏՈՒՐ.— Մեր յարգոյ պաշտօնակից Սաատիթի արտօնատէր Ահմէտ պէյի և Քաղաքապետութեան Թղթատարութեանց դիւանէն Ատիլ պէյի աղջկան նշանախօսութիւնը կատարուեցաւ շաբաթ օր։ Այս ուրախ առթիւ մեր խնդակցութիւնները Ահմէտ պէյի։

ԶԱՐՈՒՄ.— Քիլանի Եանովիք գիւղէն Մարինքօ անուն անձը, որ ապէզ 15 տարի առաջ իր ընտանիքով Սերպիա փախած էր, այս անգամ ղղջում յայտնելով, վերադարձուեցաւ իր նախկին գիւղը։

ՓԱՐՈՍՆԵՐՈՒ վարչութեան Տնօրէն անուանուեցաւ ընդհ. քննիչ Մ. Էմիլ Պոտուր։

ՎԱՌԵԼԱՆԻԹԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Թաճիտրոնոս կ'առաջարկէ որ, ինչպէս միւսին համար եղաւ, ամխավաճառներու չամամոլութեանց եւս արգելք մը դնելու համար, Պոլսոյ զանազան կողմերը ածուխի և փայտի ուժան վաճառանոցներ բացուին։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Անցեալ շաբթու Պոլսոյ և շրջակայքին մէջ մեռան ամէնքը 188 հոգի, որոնց 100ը Իսլամ, 75ը Քրիստոնեայ և 12ը Հրեայ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԶԵՆԸ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ.— Էնկիւրիի Քէսքին գաւառակին նայիպ և նախադատ ատեանին նախկին նախագահ Ապտուլլահ Բեամիլ, նորընտիր նախագահ Ապտուրրահման Ազիզ և քարտուղար Մէհմէտ էֆ.ները դատարանի ենթարկուեցան, իրենց պաշտօնին մէջ զեղծումներ գործած ըլլալով։

** Էրզիւմի (Մուսուլ) նայիպ և նախադատ ատեանին նախագահ Սալիհ էֆ., հարցաքննիչ դատաւոր Էսմէր աղա, ընդհ. դատախազի օգնականի փոխանորդ ոստիկան Հիւսնի և ոստիկանական պաշտօնեայ Բէքիր էֆ.ներն ալ դատարանի ենթարկուեցան, զեղծումներու համար։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Պոլսոյ եղեռնադատ ատեանը առջի օր 4 տարի թիապարտութեան դատապարտեց Եանքօ անուն մարդը, որ երկու անձանօթներու հետ, ապրիլին, զինեալ վիճակին մէջ, գողութեան մտօք մտած էր Շիշլի, մաքսային խորհուրդի անդամ Բաղիպ պէյի տունը։

ԽՈՐԱՄԱՆԿ ԽԱԲԵԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Շիշլիի կողմը նպարավաճառ Քոչօ ուրբաթ օր կամուրջին Հայտարբաշայի նաւամատոյցին վրայ ձերբակալուեցաւ, քանի որ ձեռքը ունէր խել մը անգլիական ոսկի բեհնէր, և աջ ու ձախ ցոյց կուտար։ Այդ դրամներուն մասին հարցաքննուելով, Քոչօ հետեւեալը պատմեց։—«Նախընթաց օր գերուկ մարդ մը հանդիպեցաւ ինծի և ըսաւ թէ կին մը մեռած է, որ շատ մը աղիւս ունի, ես կնոջ փոխանորդն եմ քեզի ածան մը ծախեմ։ Ես ալ այս առիթէն օգտուելու համար բանակցեցայ մարդուն հետ և խանութին տեղը ցուցուցի։ Հետեւեալ օրը մարդը եկաւ, և ես ալ 20 ոսկի ու 10 մէճիտ առնելով քովս, ճամբայ ելանք ապիւսի գործարանը երթալու։ Ճամբան գեղացի տարազով մարդ մը ելաւ դէմերնիս և հարցուց թէ Ղալաթիա որ ճամբէն կ'երթանք։ Քովինս հարցուց անոր թէ Ղալաթիա ինչ ընելու կ'երթայ։ Դեղացին ժանգոտած Մահմուտիյէ ոսկի մը հանելով, ըսաւ թէ ծախելու կ'երթայ զայն։ Դերուկ մարդուս սակարկեց և 20 ղր. գնեց ոսկին։ Այն ատեն գիւղացին տոպրակ մը հանելով ծոցէն ըսաւ թէ ատոնցմէ շատ ունի։ Ես ալ աւելի շահաւոր գործ մը կարծելով ա. վազ անցայ ապիւսէն, և սկսայ սակարկել տոպրակ մը ոսկին գնելու համար։ Վերջապէս քովիս 20 ոսկին և 10 մէճիտը տուի և տոպրակը առի։ Դեղացին ելաւ գնաց։ Իսկ քովինս ալ առարկելով որ ալ ապիւսը չպիտի առնեմ առաւ քալեց։ Երբ մենակ մնացի, սկսայ ոսկիները քննել։ ուշադրութիւն ըրի որ թեթեւ էին և հաակնալու համար երբ հոս հոն ցոյց կուտայի, ձերբակալուեցայ»։ Ոստիկանութիւնը հաստատեց որ այդ ոսկիները կեղծ բեհնէր էին, և գերուկ մարդուկը ու եկած գեղացին, խաբեր էին խեղճ նպարավաճառը։

ՁՄԵՌԸ ՍԱՍՏԻԿ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ.— Բարիզեան թերթ մը կը գրէ թէ այս տարի ձմեռը խիստ պիտի ըլլայ, հետեւեալ երեւոյթէն դատելով.— Սաւուայէն ծիծեռնակները ժամանակէն առաջ մեկնեցան։ Շուէյտի մէջ այս թռչունները պատրաստուած են մեկնելու։ Այժմ բեւեռային վայրի բադեր անգլիական ջուրերը եկած են։ Մանաւանդ որ ամառը տաք եղաւ, և տաք ամառի մը սառուցեալ ձմեռ մը կը յաջորդէ։

** Պուլկարիոյ մէջ տեղացած վերջին տեղատարափները ամէնէն աւելի աւերիչ ազդեցութիւն մը ունեցան Պէլա նահանգին Պոզովէց գիւղին մէջ։ Հեղեղներէն գետը յորդեցաւ և գիւղին կէսը ընաջինջ եղաւ, 14 տուն, 3 ջաղացք, 21 խոռ, 27 փարախ, 19 մթերանոց, 13 կամնոց և ուրիշ 3 շէնքեր ջուրերէն քշուեցան։ Մեծաքանակ արմտիք, և բազմաթիւ կենդանիներ ալ քշուեցան։ 110 տարու ծերունի մը խզդուեցաւ իր տան մէջ։ Ուրիշ երկու գիւղացիներ ալ խեղդուեցան։ Նիւթական վնասը 100,000 ֆրանք է։

45 ԱԿՌԱՑՈՎ ՄԱՐԴ.— Բաբերդի Պալասան գիւղէն Ադամ անուն մարդ մը 45 ակռայով կզակի մը տէր է։ Այն երեւոյթը սերնդական է եղեր, որովհետեւ մայրն ու փոքր քոյրն ալ նոյնպէս 45 ակռայ ունին եղեր, և իրենց կզակը սովորականէն լայն։

ԱԲՐԱՀԱՄ ԱՂԱՅԻ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ.— Ու կ'ըլլայ որ Պոլիս, Ալաճա համամ, Խալիլ Խան, գուլպայի վաճառական Աբրահամ աղայի սենեակէն անհետ ըլլան 30 ծրար գուլպայ չուրջ 1000 ղր. արժէքով։ Դուռը խորտակուած չէր, բանալիով բացուած էր, հետեւաբար Աբրահամ աղան կը կասկածի սրճեի Վասիլի վրայ, բայց ան կ'ուրանայ ոստիկանութեան առջեւ։ Մինչ այս մինչ այն, Վասիլ կարծելով թէ օձիքը փրկած է, կ'երթայ Եէնի ճամի, պարսիկ Մէհմէտ աղայի և կ'ըսէ թէ քանի մը ծրար գուլպա ունի ծախելիք։ Պարսիկը, որ իմացած էր Աբրահամ աղայի գուլպաներուն անհետացման գործը, անմիջապէս լուր կուտայ ոստիկանութեան, որուն ձեռքէն այս անգամ չի կրնար պրծիլ գող Վասիլ։

ՈՃԻՐ.— Էյուպ Տէֆթէրարար բնակող երկու ընկերներ, Մարուֆ և Խալիտ, նախընթաց օր գինովցած ետք երբ տուն կ'երթային, կռիւ բռնուեցան, Մարուֆ դաշոյնը քաշելով կողին մխեց Խալիտի, որ հիւանդանոց փոխադրուեցաւ, բայց հոն մեռաւ։

** Եէնիգիւղէ, Աբոսթոլի սրճարանը գինով մը եկաւ Եորկի անուն, որ սուրճը խմել երթալէն ետք, վերադառնալով ըսաւ թէ հովանոցը հոն մոռցած է, թող տան։ Աբոսթոլ յայտնեց թէ ատանկ բան չկար։ Ասկից ահա կռիւ մը գիրկ գիրկի։ Բերիքլի ատնուն մէկը ուզեց միջամտել, բայց գինովը դաշոյնը քաշելով երբ կը փորձէր սրճարարին զարնել, զէնքը սխալմամբ մխուեցաւ խեղճ միջամտողին մարմնին։ Գինովը ձերբակալուեցաւ և վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ։

ԹԱԼԻՄԻ ԳՐԱԱԹԻ ՍՂԴԷ տես Դ. երես

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

6 Հոկտ. 1906

Ֆրանսական 3%	95.97
Օսմանեան Միացեալ	93.65
Երկաթուղի	145.25
Պանք Օթթոման	667.—
Ռէժի	446.—
Թրանսվաալ	52.25

ԲԱՄԲԱԿ

Կեդր. Ամերիկայի մէջ վերջերս ծագած թաթառներէն Լիվրբուլի և Նիւ Եորքի բամբակի Սակարաններուն մէջ գիները շատ բարձրացան։ Նիւ Եորքի մէջ իւրաքանչիւր հակի վրայ 3-4 տոլար, իսկ Լիվրբուլի մէջ 14 կէտի չափ բարձրացան։ Անցեալ օր Նիւ Եորքի սակարանին մէջ բարձր գինով ծախուեցան 500,000 հակ բամբակ։ Տէյլի Թէլէկրաֆ ամերիկեան բամբակին կրած վնասը փոթորիկներէն, 100 միլիոն ոսկի կը գնահատէ։ Նիւ-Եորքէն բամբակի բերքին կացութեան վրայ առնուած պաշտօնական լուրերու նայելով, միջին պայմանը 77.6ի իջած է օգոստոս վերջի և 71.9ի սեպտ. վերջի համար։ 1905ին սեպտ. վերջի համար 69.4 էր։

ԹԱՏՐՈՆ

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ ՆՊԱՍՏԸ

Այս գիշեր տեղի պիտի ունենայ Մաքրիգիւղի եկեղեցիին ի նպաստ սարքուած թատերական և երաժշտական երեկոյթը։ Պիտի ներկայացուի Աղքաս Ծրիտասարդը յուզիչ առասպելը և երաժշտական շատ մը գեղեցիկ կտորներ, որոնց մէջ կայ նաև մեր սրամիտ աշխատակից Եր. Թալաեանի անուան նուիրուած Կավոօ Բոյքան։

Ամէն կարգադրութիւն եղած է երեկոյթին հաճելի ընթացուելուն։ Կարգադիր մասնախումբին անդամներն են.

Տիարք Տր. Թիւլեան (ատենապետ) Նշան Անտոնեան (ատենադպիր) Իսկէնտէր Աստուածատուրեան, (դանձապետ) և Թագւոր Արեւեան, Միհրան Սուճեան, Տիրան Խիւտավէրտեան, Եդուարդ Թիւլպենտեան, Զաքար Փափազեան, Յակոբ Բարսեղեան և Ստեփան Թէրզեան։

ՄԻՆԱՍ ՄԻՆԷՃԵԱՆ
Վ.ԻՐԱՏՈՒՈՅ — Ա.ՑԱՄՆԱՏՈՒՈՅ
ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ
Հասաստուած Իզմիս եւ Պարտիզակ

Կը դարմանէ մարմնի, ակռայի և բերնի հիւանդութիւնները մասնագիտական հմտութեամբ։ Դիմել Իզմիր՝ Հէլվաճեանց բնակարանը, Պարտիզակ՝ Զիզմէճեանց աբարթիմանը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ Օ.Ո.	100.39
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	101.18
Երէկուան էն բարձր գինը »	101.25
» էն վար գինը »	100.38½

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ ֆր.	142.50
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	143.62½
Երէկուան էն բարձր գինը »	144.—
» էն վար գինը »	142.50

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	40.50
Շիրքէթը Խայրիէ Համիտիէ	Օ.Ո.	5.25
Միտիլլի Պանքա		5.75
Սէլանիկի «	ֆր.	173.
Ռոմէրսիալ	Ա. Ո.	9.07
Քարասու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	163.—
» Օրտինէռ	»	152.—
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Էնկ.	Օ. Ո.	4.57
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	10.05
» պարտաթուղթ	ֆր.	490.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	322.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18.27
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	449.—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էֆիբս.	1886	330.—
» » »	1903	267.50
Թրանսվալ		52.—

ՕՏԻՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Օտնական փոխառութիւն	ֆր.	267.50
Պանք Նաս. Կրէս.	»	439.—
» « » Նոր	Օ.Ո.	4.07
Լաւրիում	ֆր.	68.50

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն	ղ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	87.14
Անգլիական ոսկի	109.34
Բոլ	90.30
Մէճիտիյէ արծաթ	107.12
Բուպլի թղթադրամ	8.66
Ֆրիմից	50.20

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղր.		109.25
Բարիզի » »	ֆր.		22.97½
Վիէննայի » »	քուրօն		21.93
Պերլինի » »	մարք		18.67

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Հոկտեմբեր 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3%	95.90
Օսմ. միաց. գոնս. 4% բաց.	33.47
» » » գոց.	93.47
Բուսմէլիի երկաթուղի ֆր.	144.25
Բէ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ...» ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆԸ 96
ԳՐԵՑ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ ՍՈՒՐՈՆ ՉԷՈՐԼԷՐՄԱՆ

ԱՐՏԱՌՈՑ ԿՏԱԿ ՄԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԱ.

ՄԻՍՈՒՐԻՒ ՐԱՆՏԸ

— Անկարելի է, Օր. Ֆօլի, անկարելի է, յայտարարեց Մաքս Ռէյալ։

— Ինչո՞ւ։

— Վասնզի Օր. Ուէկ իմ տեղս պիտի մտնէ 44դ. խորշին մէջ։

— Վերջը։

— Ամենէն բարձր թիւը զոր Օր. Ուէկ կրնայ ստանալ, տասն է, որ կրկնուելով 20 կ'ըլլայ և այդ թիւով կ'երթայ 63դ. խորշը և կը պարտաւորուի 62դ.ը դառնալ։ Այն ատեն արդէն անկարելի է յաջորդ քուեան չահիլ, քանի որ մէկ թիւը չատացուիր երկու քուեայով։

— Իրաւունք ունիք, Մր. Ռէյալ, պատասխանեց Լիսի Ուէկ։ Ուրեմն, Օվիտա պէտք է որ համակերպիս սպասելու։

— Բայց քուեայի ուրիշ արդիւնք մը կայ որ կրնայ խիստ անպատշաստ ըլլալ Օր. Ուէկի համար, աւելցուց երիտասարդ նկարիչը։

— Ո՞րն է։

— Ութը թիւը որ դարձեալ բանա պիտի դարձնէ ձեզ։

— Երբե՛ք, պոռաց Օվիտա Ֆօլի։

— Եւ սակայն, պատասխանեց Լիսի Ուէկ ժպտելով, ես ալ իմ կարգիս Մր. Ռէյալը ազատելու հաճոյքը պիտի վայելեմ։

— Անկեղծօրէն կ'ըսեմ որ, Օր. Ուէկ, առանկ բան մը չեմ մաղթեր ձեզի։

— Ես ալ չեմ մաղթեր, աւելցուց Օվիտա Ֆօլի։

—Եւ այն ատեն, Մր. Ռէյալ, հարցուց Լիսի Ուէկ, ո՞րն է այն լաւագոյն թիւը, որուն կրնամ բաղձալ։

— 12 թիւն է, քանի որ ձեզ պիտի ղրկէ 56դ. խորշը, այսինքն Ինտիանա, և ո՛չ թէ Ֆար Ուէստի հեռաւոր գաւառները։

— Շատ աղէկ, ըսաւ Օվիտա, և յաջորդ քուեաներուն, կրնա՞ք մեր նըպատակին հասնիլ։

— Այո՛, եթէ եօթը թիւը վիճակի ձեզ։

— Եօթը, պոռաց Օվիտա Ֆօլի, ձեռքերը իրարու զարնելով։

— Ամէն պարագայի մէջ, աւելցուց Մաքս Ռէյալ, վախնալու բան չունինք 58դ. խորշէն, այսինքն Տիթ Ուէլլիէն, ուր դնաց նաւապետ Եուրիքէն, քանի որ 14 թիւը պիտի ստանանք, ինչ որ կարելի չէ։ Եւ հիմա, Օր. Ուէկ, կը կրկնեմ անկեղծ մաղթանքներս, զորս այս խաղին սկիզբը ըրի ձեզ համար։ Եթանի թէ խաղին մէջ յաղթէիք, այս է ահաւասիկ իմ մաղթանքս։

Լիսի Ուէկ չպատասխանեց, բայց ակնարկ մը ուղղեց, որուն մէջ ամէնապուռնն յուզում մը ծածկուած էր։

— Տարակոյս չկայ որ, ըսաւ ինքնիրեն Օվիտա Ֆօլի, այս պարոն Ռէյալը շատ բարեսիրտ երիտասարդ է, տաղանդաւոր և փայլուն ապագայ խոստացող արուեստագէտ մը։ Լիսի Ուէկի դիրքն ալ արհամարհելի չէ։ Սիրուն է, շատ սիրուն, և անշուշտ կ'արժէ միլիոնատէրերու աղջիկները, որոնք Եւրոպա կ'երթան տիտղոս փնտռելու, առանց հոգ ընելու թէ իրենց փնտռած մարքիզը կամ կոմսը դրամական լաւ կացութիւն մը չունի։

Այսպէս կը տրամաբանէր Օվիտա Ֆօլի և խոհեմաբար հարկ տեսաւ տարապայման չերկարել այս վիճակը։ Ուստի մեկնման խնդիրը մէջտեղ հանեց։

Բնականաբար Մաքս Ռէյալ պնդեց որպէսզի իրենց բնակութիւնն ի Սէնդ Լուիզ շուտով վերջ չգտնէ։ Երկու քարեկամուհիները կրնային մինչև Յունիս 18 սպասել Ռիչմոնդ հասնելէ առաջ, և հետեւեալ օրը ամուսնութիւն էր տակաւին։ Թերեւս Լիսի Ուէկ ինք ալ խորհեցաւ որ քիչ մը կանուխ էր մեկնելը։ Սակայն չուզեց բան մը ըսել և Օվիտա Ֆօլիի փափաքին համակերպեցաւ։

Մաքս Ռէյալ չծածկեց այս բաժանումին իրեն պատճառած ցաւը։ Բայց զգաց որ աւելի պնդել չէր ըլլար, և իրիկունը, երկու ուղեւորուհիները կայարան առաջնորդեց և հոն վերջին անգամ կրկնեց,

— Ձերմագին մաղթանքներ՝ ձեր յաջողութեան համար, Օր. Ուէկ։

— Շնորհակալ եմ, շնորհակալ եմ, պատասխանեց աղջիկը և ձեռքը անոր երկնցուց համարձակօրէն։

— Իսկ ե՞ս, հարցուց Օվիտա, ինծի համար անուշ խօսք մը չկա՞յ։

— Այո՛, Օր. Ֆօլի, պատասխանեց Մաքս Ռէյալ, վանդի ազնիւ սիրտ մը ունիք։ Լաւ հակեցէք ձեր ընկերուհիին վրայ մինչեւ որ Շիքակօ դառնաք։

Կառախաւմբը ճամբայ ելաւ, և երիտասարդը կայարանին քարափին վրայ մնաց մինչեւ որ վերջին վագոնին լոյսերը գիշերուան մութին մէջ անհետ եղան։

Տարակոյս չկայ որ կը սիրէր քաղցրաբարոյ և շնորհալի Լիսի Ուէկը, զոր իր մայրն ալ պիտի պաշտէր երբ վերադարձին անոր ներկայացնէր զայն։

(Շարունակելի)

ՃԻՇՏ ՁԵՐ ՈՒԶԱԾՔ

Ունենալ դրատուն մը ուր անմիջապէս, և առանց խաբուած ըլլալու երկիւղի, կարենաս հայթայթել գրենական պէտքերդ, դիւրամատչելի պայմաններով,— պզտիկ առաւելութիւն մը չէ։ Ահա այդ տեսակ դրատուն մը բոլոր պայմանները կը լրացնէ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

Որուն տէրը, Յովհաննէս Գալֆեան, իրեն նշանաւոր ընտրած է յաճախորդին գոհունակութեան և չահուն մէջ փնտռել իր օրինաւոր վաստակը։

ԳԻԼԸՃԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ ամէն կարգի հայերէն, թուրքերէն և ֆրանսերէն գիրքերէ զատ, կը հայթայթէ Մանկապարտէզի նիւթեր, Աշխարհացոյց քարտէսներ, բնագիտական և բնապատմական պատկերներ, ձեռագործի նիւթեր։ Կ'ստանձնէ նաեւ տպագրական ամէն տեսակ գործեր։ Դասագիրքերու ճոխ մթերք մը ունի։ Մեծ հասցէի չդիմէք, Մեծ Նոր խանի դռան կից, Կեդրոնական Նոր գրատուն Յովհաննէս Գիլզեեանցի։ 30—11

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ԹԱԼԻՄԻ ԳԸՐԱԱԹ

Թօղլեան Առաքել էֆ-ի կողմէ պատրաստուած, հռչակաւոր գրագէտ մուալիմ Նամի էֆ-ի կողմէ սրբագրուած սոյն ընթերցարանին պարունակութեանը ամէն մասամբ մեծ խնամք տարուած է։ Թուղթն ու տպագրութիւնը խիստ մաքուր, լեզուն սահուն և գինը դիւրամատչելի է։

Տգոց դիւրընթեռնելի և ուղիղ հնչել տալու համար պէտք եղած տեղերը ճայնանիշեր (հարէքէ) դրուած են։ Վալ (ـَ) գիրը՝ որ թէ օ, թէ ա, թէ ե, և թէ ը նանիշեր (հարէքէ) դրուած են։ Վալ (ـَ) գիրը՝ որ թէ օ, թէ ա, թէ ե, և թէ ը հնչում ունեցող բառերուն մէջ հաւասարապէս կը գործածուի, զանազանելու համար։ Եւ ըստ այնմ հնչուելու համար յատուկ նիշեր դրուած են։ Նմանապէս «թը» (ـٹ) գիրը՝ բառերէն ոմանց մէջ ت և ոմանց մէջ ط գրի հնչում ունենալուն՝ ت հնչում ունեցողին տալը նիշ (ـٹ) դրուածէ։ Բեաֆի (ـڤ) գիրը՝ որ իր բուն հնչումէն զատ բառերէն ոմանց մէջ ف, و, և ھ ճայնիները կը հանէ՝ ف հնչուելու համար՝ ڤ, و հնչուելու համար՝ ۆ, իսկ ռնգային ھ հընչուելու համար՝ ۋ ձեւերը անթերի գործածուած են։

Արաբերէն այն բառերը, որոնց մէջ գաղտնի գրերը՝ կրկնելով արտասանելը պէտք է, այսօրինակ բաղաձայններուն վրայ «չէտտէ» կոչուած սա (ـّ) նշանը դրուած է։ Օրինակ. հիսս حسّ, սրհհաթ صحّت, էհէմմէյէթ اهمّيت։

Բարոյական նիւթերու ընտրութեան կամ հեղինակութեան յատկապէս խնամք տարուած է. այս սկզբունքով խոյս տրուած է առասպելական և անբնական գըրուածքներէ, որպէս զի տղայք սխալ եւ անոտ գաղափարներով չի սնանին։

Նաև նախադասութեանց լրացուցիչ մասը կազմող՝ اخلاق حسنه (ախլաքը հասէնէ) և مشوّق علوم (թահսիլը իլում միւթէնէվվիա) ի նման ընդհանրապէս երկու կամ երեք բառերէ կազմուած ասացուածներու (որոնք անսխալ ընթերցանութիւնը բաւական կը դժուարացնեն) համար դրուած են այն յատուկ էջերէները, որոնք և այս կարգի բոլոր գիրքերու մէջ անտես առնուած են։

Վալ գիրը սր երկու նախադասութեանց մէջ իբրև շաղկապ «վէ» և երկու հոմանիշ բառերու մէջ «ու»-ի նշանի, իրարմէ զանազանուած են. առաջին պարագային նոնիշեռով (ـٰ) և ներկիրոր պարագային պարզ վալ (ـو)ով, այսինքն առանց խոնիշի։

Գործածութիւնը սահպղական եղած գիտական և գրական բառերուն, նաև յատուկ անուանց համար, Ա. և Բ. մասերու իւրաքանչիւր էջին տակ բառացուցակ մը զետեղուած է, իսկ միւս մասերուն մէջ նոյն բառացուցակը գիրքին եռևի կողմը դրուած է՝ այբուբենի կարգով։ Դասերուն աշակերտաց մտքին մէջ տպաւորուած ըլլալ կամ չըլլալը հանդիսաւոր ուսուցչաց կամ ծնողաց կողմէ հարցումներ պատրաստուած են։ Վերջապէս թուրքերէն լեզուն ուղիղ արտասանելու և դիւրաւ սովորելու համար՝ ներկայ ընթերցարանը իր տեսակին մէջ առաջնակարգ գործ մըն է։

Այս գործին մէջ չգտնուիր նիւթ մը որ աւելորդաբանութիւններով, կրկնութիւններով, շքեղայարակ խօսուածքներով խճողուած ըլլայ. անտեղութիւն մը՝ որ օրուան լրագրութեան մէջ անգամ նկատողութեան առնուած է։ Թալիմի գիրքերու այս գրութեան շնորհիւ 32դ. տպագրութեան արժանացած է։ Սոյն ընթերցարանը այս ամէն յատկութիւններով օժտուած ըլլալով հանդերձ՝ գիրքին տէրը ատով չգոհանալ, կանգ առնել չգիտեր. հետեւաբար նոր տպագրութիւններու ատեն պէտք եղած բարեփոխութիւնները ընելէ ետ կեցուած չէ։ Ուրախանալ գրավաճառ և տպագրիչ Առաքել էֆէնտին՝ իր մշտնջենական զբաղմանց առաջիկայ ըլլած է զայն ամէն մասամբ օգտակար ընծայելու համար։ Ընթերցումը այսքան դիւրացնող և տիպ արտասանել տուող այս գործը՝ երբ Թուրք տղայոց համար մեծ յարգ գտած է, և ուսուցչական մարմնոց կողմէ այնքան կարեւորութիւն տրուածէ, ապա որքա՞ն կարեւորութիւն տալ պէտք է այն ծաղրվուրդի տղոց համար, որոնք պարզ խօսակցութենէ և բառերէ զատ ոչինչ գիտեն։ Ուստի նոր հիմնարկուած դպրոցական տեսուչներուն և տղայոց յառաջդիմութիւնը իրենց փառք ու պարծանք համարող նորահաս ուսուցիչներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս մասին։ Կը ծախսուի Պալը-Ալի ճատտէսի թուրք գրատուները, ինչպէս նաև գլխաւոր հայ գրատուները։

Ա. և Բ. մասերը՝ հարիւրական փարա, իսկ Գ. և ձեռագրեալը (ըէէս խուլը) 4 ական դահեկան է։ Մեծաքանակ գնողներու զեղչ կ'ըլլայ։ Բաւական ատենէ ի վեր սպառած Դ. մասն ալ՝ ուրիշ ընտիր և բարձր նիւթերով պատրաստուած ըլլալուն՝ առաջիկային պիտի տպագրուի։

PROVIDENTIA
ԲՐՈՎԻՏԷՆՇԻԱ
ՅՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵՑԱԼ Ի ՎԻԷՆՆԱ
Բրովիտենցիա Ընկ.ը կ'ընդունի լաւագոյն պայմաններով ամէն տեսակ ապրանքի ապահովագրութիւն թէ՛ շոգենաւի և թէ առագաստանաւի վրայ։
Աւելի տեղեկութեան համար դիմել ընկերութեան ընդհանուր և լիազօր ներկայացուցչին
ԻՆԻԱՍ Ա. ՏԱՆՏՐԷԱ
Տէյիրմէն խան թիւ 10, 11, 12, Գալաթիա
3—50

ԳԵՂԱՐՈՒՆ
ՏԻՒՅՄԷՅԵԱՆ
Դեղերու ԹԱՐՄՈՒԹԵԱՆ և ՆՈՐՈՒ, ՁԵՒԱՆ կոչմամբ հիւանդներ կրնան մեծ ԹՍՏԱՀՈՒԹԵԱՄԲ դիմել։ Ի Ֆէրիքէ-Վալլաք փողոց, թիւ 21։
Դեղարանս ունի նաև բժիշկներ, մասնաւոր Տօքթօր Տիւթրիտաքս և Ամանիաթոյ Զ. Պարսիկեան, որոնք ամէն օր ցերեկէ վերջ իրենց դիմող հիւանդները ձրիաբար կը դարմանեն Դեղարանին մէջ։ 33

ԷՔԻԼԻՏԻՆԻ
ԲԻՏԵՐԸ ՀԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
Աւուիներու և կերպասներու վրայ գոյացած ամէն տեսակ բիծերն ու արատները հանելու համար միակ և անբաղդատելի դեղը։
Բոլոր օտմ. կայսրութեան համար ներկայացուցիչ
Ն. Է. ՔԱՄՊՈՆԱՍԻ
(Կալաթա, Մէյլեր խան)
Գաւառներու համար վաճառողներ կը փնտռուին։ 27—50

Բոլորովին սխալ է եթէ մարդիկ իրենց փտած կամ կոտրած ակռաները քաշել կուտան.
ԹՈՂ ԴԻՄԵՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ
որ արհեստական ակռաներ կը հասցնէ ոսկի կը լեցնի
եւ ոսկի գուրոն կ'անցընէ
Այցելութիւններ կ'ընդունի ամէն օր առաւուն կանուխ, Սկիւտար, Ինճիլի իր բնակարանը և ժամը 4—11 Գալիս, Պահչէ Գուրու, Պէն-Պիր-Զէչմա վաճառատան դիմաց։ 21—50
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԻԻՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԹԱՐԻՋ 1828—1829
1828 L'UNION DE PARIS
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԹԱՐԻՋ 1828—1829
ՕԳԱՏԵՐԱՏՈՒՐՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ և պահեստ	329	միլիոն ֆրանք
1905ին գանձուած ապահովագին	39	» »
Մինչեւ 1905ի վերջը հատուցուած գումար	460	» »

Ինչպէս այս թուականներէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ որն որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆԻ ապահովագրողաց։
Արեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց. Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ուրիշ մ'ի՛ է ընկերութեան պայմանները։
Ընկերութեան Դրամատունն է՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն — ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԻԱՆ
Պեր — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Սթամպուլ, Սուլթան Համամ, Բաթըրբը Օղլու Բասամ
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՄԱՐԹՕՂԼՈՒ ՔԻՒԹԻՊԽԱՆԷՍ
Էսկի-Զապիհի ճասսէսի Նօ. 72
Քիւթիւպխանէի մէջբուր ոսիպի, երմի սէնէաէն պէրու Տէրթասաէթէ քիթապչիլէք ելիսէքտէ օլուպ, պաւքերէք իւնվանը մէղբիւրլա քիչատ ելէմիր օլաուղու տիւքնատա թէքմիր քիթապչիլարտա պուլունան Թիւրքէ հէր նէվ, քիւթիւպի աթիդա վէ հէրտիսէ մէվճուտ օլուպ, երմէնիտէ վէ ֆրանսըզճա տասրլարը տաքի թէտարիք իտարէլք սըփարը վուգուրնատա մահալլերինէ կէօռէտիրիր. էտնաք իչուն խաստուսի ըզգօնթօլար վար տրը։ Տերասաէթէտ միւնթէլէր կաղէթալարտա պօնէ գայտ վէ գապուլ իտէր։ Սըփարշլարտա տիւրատի տիւզ ու ելիքատա իսթիդմէմէ վէ մասմանէլէրնէքի ինթիզամ պիր գէրբէ վուգու պուլմագ մբուրատաքի նէրիէօրնատ տուլաշըլմագ տրը։ 6—10

PHOENIX ASSURANCE L.Co.
«ՓԻՆԻՔՍ»
ESTABLISHED 1782
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782ԷՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000
ՓԻՆԻՔՍ սակ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատասխանատուութեամբ և վերաբերմամբ։
ՓԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի և կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ և շարժուն առարկայք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։
Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ և ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցարդ վճարած է առաւել քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։
Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ և գաւառաց։ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքթորիա խան, Պանկ Օթօմանի էտվ Ղալաթիա
Փոխ Գործակալ Պոլիս
ՀԻՎԱՆ ԹԻՒՐԷԵԱՆ
Ֆենզիտեան խան 2, 21—19

ԿԱՐԴԱՑԷ Ի ԱՑՑԵԼԵՑԷ, ՊԻՏԻ ՕԳՏԻՒԻՐ
Երիտասարդներու Ճշմարիտ խորհրդատու
ՏՈՔԹ. ԳԱՌԼՈ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Ամեն օր, բաց ի Կիրակի օրերէն, կը գտնուի Պերպերեան դեղարանը, Կէսքի Փաշա Պոքի ժամը 3ին մինչեւ 6, եւ Պանճեք-Գաբու Մէրճիմէքեան-Գիանճի դեղարանը ժամը 7ին 11։
Ուրբաթ օրերը ձրի երկու դեղարաններուն մէջ ալ
Տօքթ. Գարլօ Յակոբեան, իր բազմամեայ փորձառութեամբ և ուրոպական ամէնէն նշանաւոր բժիշկներուն կիրարկած մեթոտներով, որոգայթէս և առանց ոչ է հոգք թողելու կը դարմանէ ամէն տեսակ սիֆիլիսային խաները, ինչպէս ջերմամրզութիւն (պէլ սոզ գլուզու), կոսք վիլիդէռ, ծանգրը մու և սիֆիլիս (ֆրէնկի), սարիլաստութիւն, երազափորձութիւն, առնէական անկարողութիւն, և մանաւանդ երիտասարդներու և ծերերու յատուկ դժուարամիզութիւն (ռդրդռսիսական իւռեդրալ եւ իրեդրոշի տը բրուդաղ)։
Ուրոպայէ բերել տուած նորահնար գործիքներով, վերոյիշեալ հիւանդութեանց յատուկ ամէն տեսակ վիրահատական գործողութիւն կը կատարէ արագ և առանց ցաւ պատճառելու։
Մանդրիտակն (միֆրուֆորիֆ) զընութիւնք ափրոդիսեան սխեմաներու մասին և անմնցմէ զերծ մնալու միջոցներու կիրարկում։
Աւելորդ չէ ըսել թէ առաջին այցելութիւնը մէկ ղրշ է։ 46—50

ՐՈՊԷՐԴ ԳՈԼԷՃ
Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի 28/10 Սեպտ. Բ.ր. օրկարգադրութիւններ եղած են վճռական ուսումը բաղձացուած կատարելութեամբ աւանդելու համար։ Վարժարանիս մասնաւոր բժիշկը՝ ուսանողներու առողջութեան, մարմնամարզներուն և խաղերուն, ինչպէս նաև վարժարանիս ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ կը հսկէ։ Մարմնամարզի նոր և գեղեցիկ մասնաւոր շէնք մը կառուցուած է նորոգեալ, իր մէջ ունենալով մարմնամարզի ամէն տեսակ գործիքներ, վերջին դրութեանց համաձայն։ Երեք տարիէ ի վեր բացուած է նաև փոքր շէնք մը, ուր կ'ընդունուին մինչեւ 10 տարեկան տղաքերեր։ 25—23

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԵՒ
ԲԵՐԸՆԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ
Ակռաներու և բերանի առողջութիւնը կ'ապահովին մարսողութիւնը զոր չեն կրնար լաւապէս կատարել գէշ վիճակի մէջ գտնուող ակռաները։ Բերանն ու լիսեռը առողջ պահելու, ակռաները ճերմկցնելու և անոնց փտութեան առաջքն առնելու և փտել սկսածները բժշկելու համար անհրաժեշտ է գործածել
ՍՈՒԼԱԳԻ ՊԷՆԷՏԻՔԹԻՆ
ՕԳԱՐԱԿԸ, ՓՈՇԻ ԿԱՄ ԽՄՈՐԸ
որ Բազէօրեան դրամագլուխ դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 329 Միլիոն Ֆրանք որն որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆԻ ապահովագրեալներուն։
Ամենէն մեծ ոգեւորութեամբ պարբերաբար ստացուած անուշակոս և հակասեպական է։

Լինելով մէկի մի քանի ները կը ջլջէ, բերանի գարշահոտութիւնը կը բուժէ, կոկորդին ու խրոչափոշին թարախալիցներէն ու բորբոքումները կանչեցնէ։ Ամէնէն սաստիկ ակռայի ցաւն իսկոյն կը հանդարտի Սուլագ Պենզինիքիի մէջ թրջուած կատոն մը բամբակով։ Բարիզի 1900ի միջազգային ցուցահանդէսին էջ ստացած է ոսկի մեդալներ։ Բոլոր ակռաի դեղերու ներկայացուցիչ էին։ Սուլագի Պէնէտիքթիան հարց այս ակռայի դիրքերն անուան հոլակոտեցան և այս կարգադրագրութեան Տնօրէնն արուեստական դէմքին Ժիւրիի անդամ անուանուելով գերազանցագոյն նորիրգարդ եւ համաւուն այս արտադրութեան։
Մեծաքանակ կը ծախսի Ղալաթիա Մանրաքարշլար Թիւ 77 Սաֆա-ն էֆ Ղազարեան դեղավաճառանոցին մէջ կը գտնուի նաև Պահէ Գարու Թիւ 13 Մրջենան և Բերա, Բիւլիւքտէրէ դեղարանները։ 20 15

ՏՈՔԹ. Ա. ԵՈՐԿԻԱՏԵԱ
ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄԷԹՈՏՈՎ
ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԿԷ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱՒՏԸ
ՈՐՈՆՑ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆ Է
Տօքթ. Ա. Եօրկիատէս որ գաղղիական սեռի և ժորթ հիւանդութեանց հանրածանօթ մասնագէտ Տօքթ. Ֆաւռիէի օգնականը եղած է Բարիզի մէջ, այս տեսակ հիւանդութիւններէ տառապողները բժշկական նորագոյն ու կատարելագործուած մեթոտներով կը բուժէ իր դարմանատան մէջ՝ Բերա Արնալչարը, շաքարավաճառ Լեզոնի վերնայարկը առաջին յարկի աբարթմանը՝ ամէն օր կէսօրէն մինչեւ իրիկուն։
Մանագէտ է մանաւանդ մաղի յատուկ ամէն տեսակ հիւանդութեանց, եւրոպական վերջին դրութեամբ հիմնապէս կը բուժէ մաղերու թափիլը, գլխու թէփն ու քիչը։ Մորթային հիւանդութիւն ունեցողները Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը (Բ. Թ.) ժամը 6էն մինչեւ ութ կ'ընդունի։ 40—9

ՄՈՍ
ՇՈՓԵՆԱԻԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբրդ և տարանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. կարգի	Բ. կարգի
Սէթի	Նայդօքրիա
Մէնիր	Էմէլօխս
Բոփխա	Գուզիրիս
Թէլպէր	Մօէրիս
Նարպոն	Ֆայէլի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպա

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են. նաւուն մէջեղն ընդարձակ սենեակներ ունին, եւ կարելիութեամբ կը լուսաւորուին և կրնան ճամբրդներու համար տեղաւորուիլ ունին։
Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սանմանափակ թուով ճամբրդներ կ'առնեն, բայց տեղաւորելի չունին։ ադրիա. 15
Կ. Գալաթ Լիվրոյլ Ա. կարգի գիներ է 11
» » Բ. » » » 11
Կը խնդրուի վաճառականներէն ոմանք փոխադրութեանց և Ղալաթիոյ մասին հանելու համար իրենց հրամանները ժամանելու շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Ամերիկայի և Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար տարանքներ կ'ընդունուին։
Դիմել առ Ճ. Վ. Ուիթալ և Ընկ.
Գործակալք
Ուիթալ խան, Պահչէ գրաբ., Գալաթիա
ՃԷՄԻՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
33—50 31 ՃԷՄԻՍ Գրէիգ Լիվրոյլ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՍԱՑՈՒՆ

ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՄԻՆՏԷՆ

Մէնքէի մուքէրրէմէ վէ Մէֆիսէի միւնէվվէրէ զուրէպա խասթախանէ վէ էճզասանէլէրի իշին միւպայասանա լիւզում կէօրինէն էճզա վէ էսկիտքը թէզպիխէ վէ ալաթը ճէրանիյինին միւնագասալարնա իպթիտա օլունանաղընատն, միւնագասայա տախիլ օլմագ վէ չէրսիթը միւնագասայը անմամագ խթէյէնէլէրին եիւզտէ օն նիսպէթինտէ թէէմին ադէլէրինի վէ եախսա միւթէպէր վէ միւսատագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

18 էյլուլ 1322 3—3

Իմարաթը Ամիրէ իշին պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայասարնա լիւզում կէօրիւլէն 28000 չուվալտան 28800 չուվալա գասար ատագիին պէէր լուվալը մէճիտի 19 զրուշ դիսատրյալ 59 զրուշ, 30 բարատու թաբիպի էօնէպնինտէ գալմըշ օլտուղընատն, վէ չէրը բիւրումինին 20ինճի չարշէնպէ կիւնինէ գասար եիւզտէ 5 վէ 21 վէ 23ինճի բէնճէշնպէ վէ ճումատէրթէսի կիւնէրի տախի 100տէ 10թէնզիլ գապուլ օլունճաղընատն, նօգանդրյալ իթա իթմէգ իսթէյէնէլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ադէլէրինի վէ եախսա միւթէպէր վէ միւսատագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյնամը թաթիլիւէ տէն մասաս հէր կիւն սաաթ 10ա գասար մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

16 էյլուլ 322 5—3

Խաղինէի էվգաֆը Հիւմայուն խաստէմ վէ օտանճլարը իշին իմալ թիմարիւլէճէք օլան 53 թագմը էլպիսէնին պէէհր թագմը 173 զրուշտա թաբիպի էօնէպնինտէ գալմըշ օլտուղընատն, վէ չէրը հալը բուրումինին 23ինճի ճումատա էրթէսի կիւնինէ գասար 100տէ 5 վէ 25 վէ 26ընճը բաղար էրթէսի վէ սալը կիւնէրի տախի 100տէ 10 թէնզիլ գապուլ օլունճաղընատն, նօգանդրյալ իմալ իթմէգ իսթէյէնէլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ադէլէրինի վէ եախսա միւթէպէր վէ միւսատագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյնամը թաթիլիւէ տէն մասաս հէր կիւն սաաթ 10ա գասար մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

18 էյլուլ 322 3—3

Իմարաթը Ամիրէ իշին պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայասարնա լիւզում կէօրիւլէն 100տէ 25ի թէրէ եաղը վէ 100տէ 75ի գուլրուգ իլէ մաքսիմ 55 պին գրշէի ճէտիտէ եաղըն պէէր ճէտիտ գրշէի 7 զրուշ 38 բարատու թաբիպի էօնէպնինտէ գալմըշ օլտուղընատն վէ չէրը հալը բուրումինին 23ինճի ճումատա էրթէսի կիւնինէ գասար 100տէ 5 վէ 25 վէ 26ընճը բաղար էրթէսի վէ սալը կիւնէրի տախի միւզ 10 թէնզիլ գապուլ օլունճաղընատն նօգանդրյալ իմալվէլիթթա իթմէգ իսթէյէնէլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ադէլէրինի վէ եախսա միւթէպէր վէ միւսատագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյնամը թաթիլիւէ տէն մասաս հէր կիւն սաաթ օնա գասար մէճլիսի իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Ցիր 19 Իյլուլ 1322 3—3